

О.В. Стрілецька

*здобувач кафедри загальноправових дисциплін та міжнародного права
науковий керівник: к.ю.н., доц. Б.С. Бачур*

МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ЗАХИСТУ ТВАРИН ВІД ЖОРСТОКОГО ПОВОДЖЕННЯ

В умовах сьогодення врегулювання тих чи інших суспільних відносин характеризується багаторівневістю та різноманіттям підходів до вирішення окремих ключових питань. Не стала виключенням і сфера поводження з тваринами, зокрема запобігання прояву жорстокості щодо них. Процеси розробки національних правових підходів та міжнародних стандартів відбуваються під впливом сучасних напрацювань біоетики і з урахуванням істотного впливу руху на захист тварин, відповідно до якого надалі актуальнішим стає питання про визнання правосуб'єктності тварин та закріплення за істотами, що не відносяться до людського виду, певних прав – тобто постає питання про «права тварин». В цілому міжнародний досвід правового регулювання та розробки стандартів захисту тварин демонструє якісно інший підхід: на чолі ставиться не захист прав тварин, але захист благополуччя тваринного світу та запобігання жорстокого і іншого неналежного поводження з тваринами.

На міжнародному рівні в зазначеній сфері діє ряд міжнародних неурядових організацій, і саме в їх рамках приймаються документи щодо захисту тварин. Організації, що виступають за благополуччя тварин, проводять кампанію з прийняття Загальної декларації про благополуччя тварин (UDAW) Організації Об'єднаних Націй. Загальна Декларація закликає Організацію Об'єднаних Націй визнати тварин живими істотами, здатними відчувати біль і страждання, і визнати, що благополуччя тварин є важливим питанням в рамках соціального розвитку країн світу. Кампанія по прийняттю UDAW в даний час координується Всесвітнім товариством захисту тварин, Королівським товариством по запобіганню жорстокому поводженню з тваринами (Королівським товариством захисту тварин) і Міжнародним гуманним товариством (HSI) [1].

Найбільш розробленою на міжнародному рівні є система забезпечення добробуту тварин у країнах Європи. В Європі існує кілька рівнів правової регламентації – на рівні наднаціональної інституції – в Європейському

Союзи, на рівні міжнародної організації зі спеціальними цілями – Раді Європи, а також в рамках окремих держав Європи [2, с. 19]. Завдяки діяльності Ради Європи були сформульовані та здобули певного універсального впливу чотири основних конвенції, спрямовані на забезпечення закріплення єдиних стандартів поводження з тваринами (Європейська конвенція про захист тварин при міжнародне перевезення 1968 р. (переглянута в 2003 р.) [3], Європейська конвенція про захист тварин, що утримуються на фермах 1976 р. [4], Європейська конвенція про захист хребетних тварин, що використовуються для експериментів та інших наукових цілей 1986 р. [5], Європейська конвенція про захист домашніх тварин 1987 р. [6]). Конвенції були розроблені на підставі наукового і практичного досвіду держав в сфері поводження з тваринами і з урахуванням думок спостерігачів – благодійних організацій, ветеринарних організацій, фермерських організацій, тощо.

Єдиною конвенцією щодо поводження з тваринами, що була підписана і ратифікована Україною, є Європейська конвенція про захист домашніх тварин 1987 р. (підписана 05.07.2011; ратифікована 09.01.2013; набула сили 01.08.2014), що передбачає вдосконалення чинного законодавства в цій сфері, в першу чергу Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження», та має особливе значення для наближення до цивілізованих стандартів поводження з тваринами, а також з відображенням на правовому рівні європейських принципів поваги до тварин. Сьогодні розробка міжнародних стандартів висвітлює якісне зрушення, коли проблема захисту тварин від жорстокого поводження перейшла до розряду соціально значущих.

Література:

1. Help make the Universal Declaration on Animal Welfare a reality [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.worldanimalprotection.org/take-action/back-universal-declaration-animal-welfare>. – Назва з екрана.
2. Jessica Vapnek, Megan Chapman. Legislative and regulatory options for animal welfare. – Rome: Food and Agriculture Organization of the United Nations, 2010. – 97 р.
3. Європейська конвенція про захист тварин при міжнародному перевезенні 1968 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/994_227. – Назва з екрана.
4. Европейская конвенция о защите животных, содержащихся на фермах 1976 г. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.coe.int/ru/web/conventions/recent-changes-for-treaties/-/conventions/treaty/087>. – Название с экрана.
5. Европейская конвенция о защите позвоночных животных, используемых для экспериментов и других научных целей 1986 г. [Электронный

- ресурс]. – Режим доступа: <https://www.coe.int/ru/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/123>. – Название с экрана.
6. Європейська конвенція про захист домашніх тварин 1987 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_a15. – Назва з екрана.
  7. Про захист тварин від жорстокого поводження [Електронний ресурс]: Закон України № 3447-IV від 21.02.2006 р. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3447-15>. – Назва з екрана.